

A lateráni bazilika felszentelése

**Krisztusra, a kiválasztott alapkőre épült élő kövek vagyunk.
Kérjük mindenható Atyánkat szeretett Egyházáért és valljuk
meg hitünket:**

Atyánk, isteni Szőlősgazda, tisztítsd meg, őrizd és
gyarapítsd szőlődet,

– hogy színed előtt betöltse az egész földet!

Örök Pásztorunk, védelmezd és tedd tágabbá aklodat,

– hogy Fiadnak, az egyetlen Pásztornak vezetése alatt
egybegyűljön Nyájad!

Mindenható Magvetőnk, hintsd el szántőföldedbe igéd
magvát,

– hogy százszoros termést hozzon az örök aratásra!

Bölcs Építőmesterünk, szenteled meg házadat és
családodat,

– hogy a mennyből alászállt új Jeruzsálem, mindenki előtt
dicsőséges jegyesedként tündököljön!

Urunk, Jézus, te jelen vagy azok között, akik nevedben
összegyűlnek,

– hallgasd meg Egyházadat, amikor egy szívvel-lélekkel
imádkozik!

Urunk Jézus, te Atyáddal együtt azoknál lakozol, akik
szeretnek téged.

– tedd tökéletessé Egyházadat az isteni szeretetben!

Urunk Jézus, te nem taszítod el magadtól, aki hozzád
közeledik.

– bocsáss be minden megholtat az atyai házba!

A szentmise olvasmányai

1. Ez 47,1-2.8-9.12 A próféta látomásában a jeruzsálemi templomból minden irányba áramló víz az élet forrása, egészséget, állandó bőséges termést biztosít.

2. 1Kor 3,9c-11. 16-17 Isten temploma vagyunk, és Isten Lelke lakik bennünk.

3. Jn 2,13-22 Jézus kiűzi a jeruzsálemi templomból az ott üzletelőket.

A templom megtisztítása

A zsidók húsvétjának közeledtével Jézus fölment Jeruzsálembe. Az evangélista részéről ez már visszatekintés. Megkülönbözteti a zsidók húsvétját a keresztényekétől. Nem is mond róla semmit, hanem csak időmegjelölésnek használja. A templom előudvarában, ahová még idegenek is beléphettek, s ezért a pogányok udvarának nevezték, az ünnep előtt nyüzsgő élet folyt. A távoli provinciákból jött zsidók itt váltották át a pénzt, mert a templomadót csak helybeli pénzzel lehetett befizetni. Azonkívül itt árulták az áldozathoz szükséges állatokat is. János a galambok mellett juhokat és ökröket is említ, amelyeket az égő és a békeáldozatban ajánlottak fel. Jézus a régi próféták tekintélyével és szerepében lép fel. Fegyvert nem volt szabad a templom területére bevinni. Kötélből ostort font és azzal hajtja ki az állatokat és az embereket. Az ostor az állatok kihajtására szolgált, nem az emberek verésére, de mindenesetre jele volt Jézus elszántságának is. A pénzváltók asztalait felforgatta, s a galambárusokat, akik a szegények áldozati állatait árulták, csak szavával szólítja fel távozásra, hogy ne tegyék az Atya házát vásárcsarnokká. Önmagában az „Atyám háza” kijelentésnek lehetett ugyan messiási értelme (Zak 14,21), de egyszerűen a helyzetből is adódhatott. Az evangélista úgy közli e kijelentést, mint Jézus messiási öntudatának megnyilvánulását. Az ő számára Jézus minden helyzetben az egyszülött Fiú, akin átragyog a természetfölötti dicsőség. Arról sem hallunk, hogy az érintett személyek, a kereskedők hogyan válaszoltak fellépésére. Hirtelen meglepetésükben valószínűleg engedelmeskedtek, és csak később panaszkodtak a templom előjáróinak. Az evangélista inkább azt közli, hogy az egyház hogyan értelmezte a jelenetet. Úgy tekintették azt, mint a Zsolt 69,10-nek a teljesedését: Emészt a házadért való buzgalom. Különböznék is látták, hogy Jézust mennyire áthatotta mindig az Atya iránti hódolat, és hogy az ő imádatát „lélekből és igazságban” akarta megvalósítani (4,24). Jézussal szemben a templomőrsek tagjai lépnek színre, akik a leviták közül valók voltak. Ők vigyáztak a rendre, ők nyitották és zárták a templomot. A szöveg ezeket mondja a „zsidóknak”, s ettől kezdve ez a szó csaknem mindig a vezetőket, a hatalom és tekintély képviselőit jelenti. Ezek sem magát Jézus tettét kifogásolják, hiszen a szent hely ilyen profanizálása ellen bármelyik jóérzésű zsidó is felszólalhatott volna.

Ellenben jelet követelnek Jézustól, annak igazolására, hogy joga van beleszólni a vallási életbe. A meggyőződés ugyanis az volt, hogy a vallás fölött a felügyeleti jog a főtanácsot illeti. Elméletileg elismerték, hogy Istennek joga van prófétákat küldeni, mint a múltban tette, de hallgatólagosan azt az álláspontot képviselték, hogy a prófétáknak is előttük kell majd igazolni magukat. A próféták annak idején jelekre hivatkoztak, tehát ezt a követelményt jogosnak ítélték. A szinoptikusok is megemlítenek hasonló akadékoskodást (Mk 8,11; Mt 12,38; 16,1 Lk 11,16). Máté (21,23) szerint a zsidók azt kérdezik Jézustól, hogy miféle hatalom birtokában viselkedik így. Tehát ott a célzás a messiási küldetésre világosabb, mint itt. Itt csak jelet kérnek tőle annak igazolására, hogy illet mer tenni. Viszont az evangélista ezzel is érzékelteti hitetlenségüket. A kérdésre Jézus prófétái választ ad. Hivatkozik arra, hogy a jelet megkapják, de azt csak a hívők fogják megérteni: Bontsátok le ezt a templomot, és harmadnapra felépítem. Egyelőre a félreértés közte és a zsidók között szükségszerű. Hasonló követelésre Jézus máskor is szívesen felelt képekben, pl. Jónás jelével (Mt 16,4). A zsidók csak a kőből épített templomra gondoltak, és az ő szemükben ennek örök hivatása volt, azért aki a templom pusztulását emlegette, azt káromlónak bélyegezték. A főtanács előtt ilyen értelemben állnak elő majd azok a hamis tanúk, akik az itteni kijelentést fordították el (Mt 26,60). A qumráni szövegekben a templom szó már átvitt értelemben is megtalálható, és jelzi a megigazult hívő közösséget. Itt a zsidók igazi nehézsége az, hogy egy ilyen szegény galileai tanítótól nem várhatnak semmit. A templom lebontása és újjáépítése önmagában elképzelhető, az meg is történt. Nagy Heródes azzal akarta népszerűségét megalapozni, hogy újjáépíttette a templomot. Erre céloznak a válaszukban: Negyvenhat évig épült, és te három nap alatt akarod fölépíteni. Az evangélista úgy közli Jézus szavait, hogy „harmadnapra” felépíteni. Ő tehát már arra gondol, hogy „harmadnapra feltámadt”, a zsidók viszont maradnak a három nap alatt való felépítésnél. A negyvenhat év adhat némi történeti eligazítást az események sorrendjében. Josephus Flavius szerint Heródes uralkodásának 18. évében, tehát Kr.e. 20/19-ben kezdte meg a templom újjáépítését, s akkor az itt említett 46. év Tiberius uralkodásának 15. éve lenne, vagyis a Kr.u. 27/28. év. Lk 3,1 Keresztelő János fellépését teszi Tiberius uralkodásának 15. évére. Az nem valószínű, hogy a 46-os szám szimbolikus lenne. Ellenben az evangélista külön hangsúlyozza, hogy Jézus a templomon saját testét értette, amelyet ha lerontanak, harmadnapra feltámad, „felépül”. A görögben a lerontani (lyein) és a felépíteni, feltámasztani (egeirein) mind az épületre, mind a testre alkalmazható. Maguk a tanítványok is csak Jézus feltámadása után értették meg a szavakat. Az apostoli egyház különben is úgy fogta fel Jézus kilétét, hogy feltámadása után és a Szentlélek eljövetele után visszagondolt tetteire és szavaira, s az ószövetségi jóvendölésekre. Itt feltűnő az éles szembeállítás: bontsátok le, én felépítem. Tehát testét, földi életét a zsidók fogják lerontani, de ő kelti újra életre. Ha később Pál apostol az egyházat nevezi Isten templomának, az alapja annak is Jézus embersége. Oda nyernek beoltást a hívők, őhöz kapcsolódnak a Szentlélek által, és ebben a misztikus testben valósul meg Isten imádása. S ez a szellemi templom mindenképpen Jézus halálának és feltámadásának a gyümölcse lesz. A feltámadásnak és Jézus szavainak összekapcsolása a keresztények hitét alapozta meg és mélyítette el. Azért mondja a szöveg, hogy „hittek az Írásnak és Jézus szavainak”.

Gál Ferenc

Bízzatok a szeretetben

Kis kézikönyv tudatos szülők számára (15.)

Második rész

Ne bántsátok a gyermekeket!

„Adj nekem, Uram

Uram,
adj nekem életet, hogy láthassam felnőni gyermekeimet,
türelmet, hogy ne uralkodóan neveljem őket,
bölcsséget, hogy ne tegyem tönkre őket,
szeretetet, hogy elkísérhessem őket,
hűséget, hogy elviseljem őket,
és bátorságot, hogy elfogadjam döntéseiket.

Ismeretlen

Mindennap

Gyermekeinket nem egyszer és mindenkorra
hoztuk a világra,
amikor életet adtunk nekik.
Mindennap szeretjük őket,
tanítjuk őket a szeretetre,
megmutatjuk nekik a hit útját.
Mindennap
vezetjük őket Feléd.
Uram, köszönünk minden napot,
amikor sikerül ezt tennünk.
Nem mindig könnyű szülőnek lenni.
Segíts nekünk, hogy meg tudjuk mutatni nekik
az igaz élet útját,
a Te utadat, Uram.
És ha egy nap erőfeszítéseink
hiábavalónak tűnnek, és imáink visszhang nélkülinek,
akkor, Uram, amíg reggel felkel a Nap,
és amíg egy leheletnyi élet is van bennünk,
add meg nekünk, hogy szeressük őket,
és tovább munkálkodhassunk értük.
Amen.

Gabriele Riva

Több segítséget és kevesebb elvárást

Uram, a neveléssel kapcsolatban
rengeteg elvárást támasztanak felénk, szülők felé:
nagyszülők, tanárok, hitoktatók, papok, pedagógusok,
még a pszichológusok és a drogszakértők is.
Beszélnek az erőszakról, a szabadidőről, a jövőről...
ezek miatt sokunk bűnösnek érzi magát.
Könnyű vádolni a családot,
vagy egyértelművé tenni hiányosságait...
Ezzel csak növelik bennünk a félelmet, és azt az érzést,
hogy alkalmatlanok vagyunk a feladatunkra.
Sokat várnak tőlünk, szülőktől,
de ki hajlandó valóban segíteni nekünk?
Uram, köszönet azokért, akik buzdítanak minket
a gondolkodásra, a cselekvésre, hogy állandóan jobbak akarjunk
lenni.

Add, hogy találkozzunk olyan emberrel,
 aki azon túl, hogy emlékeztet bennünket kötelességeinkre,
 bátorít bennünket hivatásunkban,
 segít nekünk felállni a kudarcok után,
 és elkísér bennünket új célok felé.
 Ne engedd, hogy bezárkózzunk problémáinkba,
 hanem add, hogy összefogjunk a többi szülővel,
 hogy kölcsönösen segítsük egymást,
 örömet, reményt és fáradságot megosztva.

Luigi Guglielmoni

Egy gyermek 12 tanácsa szülei/nevelői részére

1. Ne kényeztessetek engem szép ajándékokkal! Szükségem van a ti elismerésetekre, de ez ne mindig édesség vagy játék ajándékozásában nyilvánuljon meg!
2. Ne csináljatok meg semmi olyasmit nekem, amit én is meg tudok csinálni!
3. Ne gyanúsítatok soha, bízzatok bennem! Ha félek, hazudok nektek.
4. Az igazságtalanságon kívül semmi sem bánt jobban, mint a szeretetlenség.
5. Válaszoljatok a kérdéseimre, de hagyjatok fel az állandó kioktatással!
6. Ne szidjatok engem mások előtt! Ha értelmesen beszéltek velem, én is értelmesen fogok viselkedni.
7. Ne akadékoskodjatok velem állandóan! Ha ugyanis ezt megsokallom, minden szavatok egyik fülemben be, másikon ki fog jönni. Így védekezem.
8. Ne hasonlítsatok össze más gyerekekkel! Én ugyanis egyedülálló vagyok a világon, összehasonlíthatatlan, akárcsak ti.
9. A ti hangulatváltozásotok bizonytalanná tesz engem. Jelezzétek legalább, amikor rossz hangulatotok van, mert akkor kitérek az utatokból!
10. Ha én csökönyös vagyok, kérdezzétek meg magatoktól, hogy miért? Meglehet, hogy ti kényszerítettetek rá, hogy olyan legyek.
11. Ne ugorjatok be a trükkjeimnek! Ha magamra akarom irányítani a figyelmeteket, elkezdek egyik pillanatról a másikra ordítozni, makacskodni.
12. Csak azt követeljétek meg tőlem, amit ti magatok is tesztek! Ti vagytok számomra a könyv, amiből én naponta olvasok.

Amikor nehéz a gyerekekkel

Istenem, mindnyájunk Atyja,
 milyen nehéz a gyerekekkel!
 Nem figyelnek.
 Követelnek.
 Szemtelenek.
 Nem segítenek.
 Az ellenkezőjét csinálják annak, amit mondanak nekik.
 Te hogyan bírsz velünk, gyermekeiddel?
 Segíts nekünk, hogy legalább egy kicsit
 olyan apák és anyák lehessünk, amilyen te vagy velünk.

Tonino Lasconi

Vasárnapi jegyzet

Ne legyen a harag órája

Így nevezik a németek a temetőt. November ősz fűrtjein még meg-megcsillan a napfény, van, amikor emlékeztet az immár lefutó év apró örömeire, de halovány drapériáján a mezőnek, hegyeknek inkább csak szemfödél-rajzolat. Az idő más távlatot jelez: a halálét, melynek természetességét a keresztény úgy fogadja, ahogyan illik: az élet részeként, folytatójaként, sőt a beteljesedés teljes reményeként, Isten valóságaként, aki majd eltölt mindeneket: Ő lesz minden, és „mindenben Ő honol.”

Ezekkel a gondolatokkal indultam el gyermekkorom tájára, egyenesen a temetőbe, ahol a szüleim, rokonaim nyugszanak. És egykori osztálytársam. Tizennégy esztendőrt írtak a koporsójára. A sírját már nem lelem, bizonyára nincs gondozója, szülei is átköltöztek hozzá...

Eleven emlékező forrás a temető. „Ellenpontja” a közeli hegyvonulat, amely a ködtől felszabadultan villant ki egy-egy ormot; jobbra a magasság titkát érzem közelinek, és nem a halállal rokon romantikát, amely minden évszakban fölkel az ifjúságot is.

A templom a hegyen hámló vakolattal, szomorú tekintettel fogad; a szentély, ahol egykor szolgáltam a kis szolgák hűségével, amely védelem volt akkor, amikor kiferdült lelkületű igazgatónk megbélyegezte a középiskolai felvételimet: a reakció kiszolgálója, a klerikálisoké. Tudtam, apáméknak szól az „üzenet”, akik szembefordultak a kor vörös ördögeivel, és Istent választották...

De ne legyen a harag órája az emlékeztet, és a nevezett „jóakarómért” is inkább egy Üdvözlégyet, mint vádat, hogy legyen neki könnyű a föld, s ne mulandó istenek járjanak vitustáncot a sírja körül, hanem a Szeretet adjon békeséget neki.

Szüleim egymás mellett várják a boldog feltámadást. Megcsókolom sírkövéket. Nem érzem hidegnek, amint a meggyújtott mécsest sem látom egyetlen estén ellobbanónak. Más láng ez, a belül való táplálják, s annak az olajnak nem szabad elfogytania. Majd magammal viszem a mécsest a túlsó partra egyszer, ahol kis farsz lesz apámnak, anyámnak és hallják a hangomat: Itt vagyok!

Békeségudvar – temető. A múlt idejében mégis mai táviratokkal, ha elcsöndesedik a szél, és az avar keserű illata tömjénre emlékeztet. Körben járok a temetőn. A dombtetőn beomlott, szétdúlt kriptá. Lakóira ki emlékezik? Legfeljebb az gyanít valamit, aki egyszer szétdúlt a jó nevű család végső lakhelyét – ékszereket keresve. A történelem génusza virraszt a szétdobált csontok, tégladarabok fölött, s nincs aki meghallaná sírását. A Gyürky család kriptája ez, reformkori grófé, mintagazdaságot „teremtő”, akinek még a főkatanyésztes is megfordult a fejében. Széchenyi Istvánnal sokat vitakozott, bizonyára nem haszontalanul. Lejjebb – a temető alatt a kastélya. Gyönyörű barokk. Ebben muzsikált hetenként a tragikus zseni: Lavotta János, és járhatott itt Madách Imre is, ifjan, hiszen ismerünk Amália nevű lányt, akinek „adta a szépet”. A sekrestyében az alapítványi misék táblázatán még olvastam a nevét a XIX. századból. A tábla eltűnt, és még vizsgálni kellene: ő volt-e valóban az a bizonyos leány, mivel a Gyürky után a Kapcsy családnév is szerepel...

Az elköltözettek, köztük jóanyám kezelő orvosára is gondolok: hányszor hozta vissza vénás injekcióival anyámat az életbe – súlyos fulladásából. Ő előbb elment. Így halad a szekér: ki előbb, ki utóbb hagyja üresen a helyét, és nem számít az életkor csillagzatának kedvezőbb állása.

Bérmaapám 1988-ban élve esett össze misézés közben. Már csak túlonúl folytathatta azok közt, akiket lelkipásztorként eltemetett. Ősszekötődik az idő és a térdimenzió: a földi és az égi, s mikor a sötétség ráborul a temetőre, csak gyertyalángok jeleznek fényességet, mintha messziről hallanám a régi előénekesek énekéből a zsoltárt és a két-három ezer éves dallamot: „A mélységekből kiáltok fel tehozád, én Uram...”

hírek információk

November 10-én, hétfőn 19 órától a Gál Ferenc Egyetem Klebelsberg termében (Dóm tér 6.) bemutatásra kerül Hedry Mária „Árnyéksors” című színműve, amely Klebelsberg Kunóné, Botka Sarolta életét dolgozza fel. A darab Sarolta kitelepítését, a házaspár mindennapjait és a XX. század ellentmondásait mutatja be, miközben bepillantást enged Klebelsberg Kunó jellemébe és munkásságába. Jegyek a Szegedi Dóm Látogatóközpontban, valamint a jegy.hu felületén is elérhetők.

November 13-án, csütörtökön nyílt napot tart a Karolina Gimnázium a 4. és 8. évfolyamos diákok számára. A tanulók 9.00-12.00 óra között nyílt tanórákon vehetnek részt. Ugyanezen a napon 17.00 órától tájékoztató lesz a szülők a számára. Ez idő alatt az érdeklődő tanulók élményműhelyen vehetnek részt, ahol fizikai, kémiai, biológiai kísérleteket láthatnak és a robotikába is betekinhetnek. A részvételhez előzetesen regisztrálni szükséges az iskola honlapján.

A Szeged-Csanádi Egyházmegye, valamint a Lengyel Köztársaság Szegedi Konzulátusa szervezésében Lengyelország nemzeti ünnepe, a Függetlenség Napja alkalmából november 14-én, pénteken 17 órakor katonai tiszteletadás melletti megemlékezés kezdődik a Dóm mellett a Katyr-émlékkeresztnél, majd 18 órától Michael Wallace Banach Magyarország apostoli nunciusa és Kiss-Rigó László püspök szentmisét mutat be a Dómban a lengyel és a magyar nemzetért. Az ünnepi programot Lidia Książkiewicz lengyel orgonaművész koncertje zárja. A programsorozatra mindenkit szeretettel várnak a szervezők.

Skóciai Szent Margit ünnepe alkalmából a skóciai Dunfermline-ban, a magyar származású szent kiemelt emlékhelyén november 15-én, szombaton Kiss-Rigó László püspök szentmisét celebrál az odaérkező zárandokok körében.

November 16-án, jövő vasárnap 16 órakor ovismise lesz a Katolikus Házban. A Belvárosi Plébánia közössége szeretettel hívja és várja a kisgyermekes családokat.

Az Ifjúságpasztorációs Iroda szeretettel hívja és várja a 13-18 év közötti hittanos fiatalokat a Szeged-Csanádi Egyházmegye nagyszabású adventi lelki napjára, az Adventfesztre, mely az idei évben november 28-án, 9.30 és 14.00 óra között lesz megrendezve a Szent Gellért Fórumban. A zenei szolgálatot az Eucharist Zenekar végzi. A nap témája: „Király vagy!... ha várod a Királyt”. A belépés ingyenes, de regisztrációhoz kötött. A regisztrációs link az Ifjúságpasztorációs Iroda Facebook oldalán érhető el.

A Szegedi Dóm Látogatóközpont a korábbi évekhez hasonlóan idén ismét lehetőséget kínál betlehemek készítésére családok, iskolai osztályok, plébániai csoportok, illetve egyéni jelentkezők, gyerekek és felnőttek számára. A „Nem lehet csoda nélkül élni” című betlehemi kiállításra készítenő alkotások anyaga, mérete és az alkalmazott technika szabadon választható. Az elkészült betlehemeket személyesen vagy postai úton november 23-án, vasárnap 17 óráig, névvel, címmel, elérhetőséggel és néhány soros ismertetővel, valamint a www.domlatogatokozpont.hu internetes felületről letölthető, vagy személyesen a Látogatóközpontban átvehető jelentkezőlappal várják a Szegedi Dóm Látogatóközpontban (Dóm tér 16.). További részletekről a www.domlatogatokozpont.hu internetes felületről tájékozódhatnak az érdeklődők.

Klebelsberg Kuno születésének 150. évfordulója alkalmából a 2025-ös év Klebelsberg Kuno-émlékév. „Én hiszek a teremtés örök erejében...” címmel a Szegedi Dóm Látogatóközpont kiállítótermében (Dóm tér 16.) tekinthetik meg az érdeklődők a jubileumi kiállítást. A kiállított tablók, emlékiratok, tárgyi emlékek megtekintésével ismerhetik meg az egykori vallás- és közoktatásügyi miniszter életét, munkásságát. A kiállítás során a mesterséges intelligencia segítségével életre keltett Klebelsberg Kunótól hallhatják a legismertebb idézeteit.

Kiadja a Glattfelder Alapítvány

Felelős kiadó és szerkesztő: Kiss-Rigó László
Állandó munkatárs: Bábszki Zoltán, Borz Gergely,
Cserny Szilvia, Karsai Örs,
† Tóth Sándor

Címünk: 6720 Szeged, Aradi vértanúk tere 2.